

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **S. M.**, zastoupeného JUDr. Vitem Vohánkou, advokátem se sídlem Na Zámecké 457/5, Praha 4, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného ve věci odvolání žalobce podaném dne 8. 12. 2004, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 12 Ca 48/2005, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 11. 2006, č. j. 12 Ca 48/2005 - 90,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Víta Vohánky **se u r č u j e** částkou 1904 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad práce v Šumperku, pobočka Zábřeh (dále jen „úřad práce“), rozhodnutím ze dne 6. 12. 2004, čj. SUB-3625/2004-ZD-KUNERT, podle § 30 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), vyřadil žalobce od 1. října 2004 z evidence uchazečů o zaměstnání. V rozhodnutí uvedl, že od 13. dubna 1993 byl žalobce na základě žádosti o zprostředkování zaměstnání zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání. Jelikož však byl od měsíce srpna 2001 plně invalidním podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, na základě § 25 odst. 2 písm. f) zákona o zaměstnanosti se nemohl stát uchazečem o zaměstnání po dobu, po kterou byl plně

invalidní. Nesplňoval zákonnou podmínku pro to, aby byl veden v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 8. 12. 2004 odvolání, v němž namítl jeho zmatečnost, nepřezkoumatelnost, nicotnost, a skutečnost, že mu bylo v řízení odepřeno právo na zástupce, o kterého požádal. Vydání rozhodnutí o odvolání žalobce urgoval stížnostmi ze dnů 6. 4. a 29. 4. 2005. Žalovaný v reakci na první z nich, dne 26. 4. 2005, pod čj. 2005/22821-44, sdělil žalobci, že o jeho odvolání nebylo dosud rozhodnuto a vyřízení jeho záležitosti bude vyžadovat delší časové období.

Dne 29. 4. 2005 podal žalobce žalobu, ve které se domáhal ochrany proti nečinnosti správního orgánu – žalovaného, neboť tento i přes urgenci nerozhodl o jeho odvolání. V žalobě navrhl, aby žalovaný o jeho odvolání proti rozhodnutí úřadu práce rozhodl v co nejkratší době.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, neboť o odvolání žalobce proti rozhodnutí úřadu práce již rozhodl, a to dne 24. 5. 2005, pod čj. 2004/62906-442, jímž odvolání žalobce zamítl a napadené rozhodnutí úřadu práce potvrdil.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 1. 11. 2006, č. j. 12 Ca 48/2005 - 90, žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl. Soud vycházel z § 81 odst. 1 s. ř. s., podle kterého rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Uvedl, že ke dni 1. 11. 2006 netrvala nečinnost žalovaného, neboť ve věci odvolání proti rozhodnutí úřadu práce žalovaný vydal požadované rozhodnutí. Podle soudu tak již netrvala nečinnost žalovaného a důvod žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu odpadl dnem vydání požadovaného rozhodnutí žalovaného – tedy vydáním rozhodnutí ze dne 24. 5. 2005, č. j. 2004/62909 - 442.

Proti tomuto rozsudku soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost špatně čitelného obsahu. V ní namítl, že rozsudek soudu je zmatečný, neboť byl dosažen trestným činem soudce; dále, že byl vydán v jeho nepřítomnosti a v neveřejném jednání, kdy nebylo vyhověno jeho žádosti o odročení jednání. Uvedl, že má sníženou pracovní schopnost, a proto nemohl být vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání. Dále namítl blíže nepodložená a nekonkretizovaná procesní pochybení Městského soudu v Praze při vedení řízení v jiných věcech. Vyjádřil, že od počátku správního řízení mu bylo upřeno právo jednat před správními orgány, které navíc nedodržovaly lhůty k vydání rozhodnutí. Upřeno mu bylo rovněž právo na zástupce. Namítl a odkázal bez bližšího určení a konkretizace na řadu porušení článků Ústavy České republiky. S ohledem na tyto skutečnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 11. 2006, č. j. 12 Ca 48/2005 - 90, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Stěžovatel v kasační stížnosti požádal a splnil podmínky pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Městský soud v Praze mu usnesením ze dne 3. 1. 2007, č. j. 12 Ca 48/2005 - 117, zástupce ustanovil. Tento zástupce pak jménem stěžovatele doplnil kasační stížnost, v níž uvedl, že je podána z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu a z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. V kasační stížnosti dále konstatoval, že rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2005,

č. j. 2004/62909 - 442, jímž bylo stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí úřadu práce zamítnuto, nemá náležitosti správního rozhodnutí. Bylo vydáno opožděně, až po stěžovatelových urgencích, přičemž žalovaný odvolání řádně neprojednal a porušil procesní práva stěžovatele v podobě možnosti vyjádřit se k celé věci, jednat před správními orgány a právo na zástupce. Namítl dále, že obě správní rozhodnutí vycházejí z nesprávného právního posouzení věci. Dodal, že v předmětném období nežádal o invalidní důchod, a proto nemohlo být vedeno řízení, na jehož základě by byl shledán plně invalidním, přičemž žádné takové rozhodnutí o své plné invaliditě nikdy neobdržel. Všechna předešlá rozhodnutí v jeho věci považuje za nezákonná, neboť žádný z orgánů věc řádně nepřešetřil.

Kasační stížnost je podle § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud neshledal vady, k nimž by s ohledem na § 109 odst. 3 s. ř. s. byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatel spatřuje tento důvod ve skutečnosti, že nežádal o invalidní důchod. Proto nemohlo být vedeno řízení, na základě něhož by byl žalobce shledán plně invalidním. Nikdy mu žádné takovéto rozhodnutí nebylo doručeno. Nepodal-li žalobce žádost o invalidní důchod, nemohl být shledán plně invalidním a následně vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání. Všechna správní rozhodnutí jsou z tohoto důvodu nezákonná, neboť správní orgány věc řádně nepřešetřily.

Nejvyšší správní soud považuje tuto stížnostní námitku za zcela bezdůvodnou a matoucí. Žaloba stěžovatele byla podána ve věci ochrany proti nečinnosti správního orgánu, v konkrétním případě proti nečinnosti žalovaného. Specifika právní úpravy řízení jsou upravena v § 79 a násl. s. ř. s. Podstatou a charakteristickým rysem tohoto typu soudního řízení je, že má poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům v případě nečinnosti správních orgánů. Soud může uložit nečinnému správnímu orgánu, aby vydal rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Zde je třeba podotknout, že právní úprava daná § 79 odst. 1 s. ř. s. vychází z neexistence rozhodnutí ve věci samé. Tehdy je ve smyslu § 79 a násl. s. ř. s. správní orgán nečinný. To, že v průběhu řízení o žalobě žalovaný vydal rozhodnutí ve věci samé zapříčinilo, že důvod žaloby odpadl. Soud prvního stupně proto postupoval zcela správně když podle § 81 odst. 1 s. ř. s. shledal, že ke dni jeho rozhodnutí, který je podstatný pro určení a zjištění skutkového stavu věci, nečinnost žalovaného netrvala. S ohledem na tyto skutečnosti Nejvyšší správní soud dodává, že tento typ stížnostních námitek napadající samotné rozhodnutí žalovaného ve věci samé, který měl být podle žaloby nečinný, nemá své místo v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku soudu prvního stupně ve věci ochrany proti nečinnosti správního orgánu. K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2005, č. j. 5 As 34/2004 - 118, podle kterého nesouhlas stěžovatele s obsahem meritorního rozhodnutí správního orgánu nemůže sám o sobě založit důvodnost žaloby proti nečinnosti správního orgánu. V posuzované věci stěžovatel uplatnil námitky, které se k nečinnosti nijak nevztahují, a které by byly aplikovatelné v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. Předmět řízení v podobě ochrany proti nečinnosti vylučuje úspěšné uplatnění námitek vytykající jakékoli vady a pochybení rozhodnutí žalovaného ve věci samé, stejně jako správního orgánu prvního stupně – úřadu

práce. Podle Nejvyššího správního soudu má nečinnost žalovaného spočívat ve skutečné nečinnosti a nikoliv v nezákonnosti jeho posléze vydaného rozhodnutí.

Stěžovatel dále uplatnil důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle kterého je možné kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatel spatřuje tento důvod v jím tvrzené skutečnosti, že řízení trpí vadami, které ovlivnily zjišťování skutkové podstaty, z níž správní orgán vycházel. Stěžovatel zde namítal, že mu bylo upřeno právo jednat před správními orgány, které nedodržovaly lhůty k vydání rozhodnutí a upřely mu právo na zástupce. Svá obecná tvrzení pak doplnil prostým výčtem článků Listiny základních práv a svobod a Ústavy České republiky.

Nejvyšší správní soud neshledává ani tuto námitku důvodnou a opětovně vyjadřuje právní názor, že tento typ stížnostních námitek, samozřejmě náležitě konkretizovaných, by bylo možno užít v jiném typu řízení, než je řízení o kasační stížnosti proti rozsudku soudu prvního stupně ve věci ochrany proti nečinnosti správního orgánu. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí žalovaného nebylo vůbec předmětem soudního řízení ve věcech správního soudnictví, i tato námitka, tak je stěžovatelem podána, je nedůvodná. Nejvyšší správní soud s ohledem na předmět řízení, nebyl oprávněn přezkoumávat, zda v řízení před správními orgány došlo k pochybením a vadám, tak jak je zná § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. lze podat kasační stížnost z důvodu zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestné činnosti soudce. Podle stěžovatele je tento důvod kasační stížnosti dán tím, že „*soudci lžou a tají skutečnosti ve spisu, jednají jako členové organizované ... zločinecké skupiny ve zločinném spolčení jako ústavní činitelé pod ochranou prezidenta republiky*“. Stěžovatel ještě umocňuje tento stížností důvod, že s kasační stížností spojil trestní oznámení, které adresoval Nejvyššímu správnímu soudu. V něm dehonestujícím a pobuřujícím způsobem napadl soudce Mgr. Jiřího Tichého, JUDr. Danu Černovskou a JUDr. Jitřenku Kopeckou pro „*mučení a nelidské kruté zacházení, zneužití pravomoci veřejného činitele, podvod a zločinné spolčení*“. Dále vyslovil požadavek, aby shora uvedeným soudcům „*byl zabaven veškerý majetek a věci jako přednostní pohledávka za těžké újmy na zdraví a škodu s následky velkého rozsahu*“.

Nejvyšší správní soud upozorňuje stěžovatele, že není orgánem činným v trestním řízení podle § 12 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. ř.“) a již vůbec není příslušným orgánem k přijímání trestních oznámení ve smyslu § 158 odst. 2 tr. ř. S ohledem na tyto skutečnosti považuje Nejvyšší správní soud tuto část kasační stížnosti za podání šikanozního charakteru mající za cíl v řízení před Nejvyšším správním soudem očernit uvedené soudce. Nejvyšší správní soud se proto částí kasační stížnosti označené jako trestní oznámení dále nijak nezabýval a vyjadřuje přesvědčení, že stěžovatel se v případných budoucích podáních omezí v expresivních, těžko čitelných a urážlivých formulacích.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Stěžovatel v této souvislosti namítl, že rozsudek soudu prvního stupně byl vydán v jeho nepřítomnosti na neveřejném jednání, a že nebylo vyhověno jeho žádosti na odročení jednání. Bylo mu upřeno právo na zástupce a nemohl se tak k celé věci v řízení před soudem vyjádřit. Nikdy nesouhlasil s projednání věci bez nařízení jednání a žádal soud o nařízení jednání. Soud prvního stupně však rozhodl bez jednání.

Nejvyšší správní soud pokládá tuto námitku za bezdůvodnou, vycházející navíc z nepravdivých skutečností. Stěžovatel nesouhlasil, aby věc byla rozhodnuta bez jednání. Soud proto nařídil jednání na 1. 11. 2006. Stěžovatel požádal o odročení jednání, což odůvodnil nevyřízením jiných žalob a stavem hmotné nouze, ve kterém se nachází od roku 2003, tyto skutečnosti mu brání v cestě za nařízeným jednáním do Prahy. Jak Nejvyšší správní soud zjistil ze soudního spisu, na č. 1. 86 je protokol o jednání před soudem prvního stupně, který jasně dokládá, že soud bez jednání nerozhodl. Stěžovateli bylo dáno právo se k věci vyjádřit, nicméně jej nevyužil. Soud tudíž jednal v jeho nepřítomnosti, neboť nemohl vyčkávat vyřízení velkého množství žalob podávaných stěžovatelem, ani vyčkávat zlepšení jeho finanční situace, která mu – dle jeho vyjádření – od roku 2003 nedovoluje cestovat do sídla procesního soudu. Skutečnost, že byl stěžovatel v minulosti soudem omezen ve způsobilosti k pracovněprávním úkonům, tj. k uzavírání pracovní smlouvy a výkonu zaměstnání, ve kterém by odmítnutí příkazu z chorobných příčin mohlo vést k ohrožení vlastního nebo cizího zdraví nebo ke značným škodám (viz rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 9. 1987, čj. Nc 1565/86-43), sama o sobě neznamená, že nemůže samostatně vystupovat a jednat ohledně dávek sociálního zabezpečení, či podpoře v nezaměstnanosti. Nejvyšší správní soud dále dodává, že v řízení o žalobě není vyžadováno povinné zastoupení, jako je tomu v řízení o kasační stížnosti podle § 105 odst. 2 s. ř. s. Proto stěžovatel nemohl být zasažen na svých právech, zejména za situace, kdy mu byl posléze soudem na jeho návrh zástupce pro řízení o kasační stížnosti ustanoven.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že soud prvního stupně rozhodl správně, pokud žalobu na ochranu proti nečinnosti za situace, kdy nečinnost ke dni rozhodnutí soudu již netrvala, zamítl. Soud aplikoval § 81 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Jiný postup v dané situaci nepřipadá v úvahu a představoval by nezákonné vybočení a popření předmětu řízení při poskytování ochrany proti nečinnosti správního orgánu. Námitky uplatněné stěžovatelem byly nedůvodné a převážně napadaly způsob vedení řízení před správními orgány a výsledek správního řízení v podobě prvostupňového rozhodnutí úřadu práce a odvolacího rozhodnutí žalovaného. Předmět tohoto soudního řízení a přezkoumávaného rozhodnutí soudu prvního stupně však byl vymezen ve vztahu k nečinnosti žalovaného. Proto podané námitky k věcným nebo procesním pochybením Nejvyšší správní soud neakceptoval. Zbývá část stížnostních námitek byla dehonestujícího charakteru, k nimž Nejvyšší správní soud sdělil svůj názor.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven soudem zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 1000 Kč za dva úkony právní služby po 500 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení

a v doplnění kasační stížnosti ze dne 16. 4. 2007 [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], a dále 2 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna advokáta činí 1600 Kč. Protože advokát soudu doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 304 Kč; odměna advokáta navýšená o daň tedy činí 1904 Kč. Zástupci žalobce se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 1904 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. července 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

